

NILTEIMER

MEDLEMSBLADET NILTEIMER #1 2019

Om Forn Sed Norge

Forn Sed Norge ble offentlig godkjent og registrert som trossamfunn i 1999 av Den norske stat, og fungerer som en vanlig interesseforening med stats- og kommunal støtte for alle medlemmer i hele Norge, og følger alminnelig, demokratisk foreningsskikk i vedtak og økonomi. Alle medlemmer over 15 år har stemmerett, og kan stille til valg i foreningens organer.

FSN ønsker å skape et levedyktig forum for alle som ønsker å videreføre gamle tradisjoner, sed og skikk, samt forståelse og interesse for den norrøne kulturarv.

Å kalle seden åsatro kan være misvisende, da troen ikke bare er knyttet til æser alene. Det er lov å erkjenne flere guder innen norrøn mytologi og folketro, f.eks. landvetter, gjenferd, alver, diser, vaner, jotner, dverger, nisser og andre skikkelser. Foreningens medlemmer praktiserer sin tro slik det passer for hver og en, så lenge det ikke strider imot norsk lov. De kan hellige gudebilder og andre tegn til maktene, men det er ikke plikt for andre å tilbe disse.

Den gamle sed er basert på toleranse, ærlighet, troskap, respekt for naturen og alt liv.

Hovedinnholdet til den hedenske sed er at hvert menneske er ansvarlig for seg selv og sine handlinger.

FSN vil heve til verdighet igjen gammel sed og kulturarv. Dette gjør vi uten at det går på bekostning av andre tros- eller livssynsretninger, gamle eller nye, eller andre folkegruppers kulturarv. Fanatisme og hat mot andre kan aldri forenes med foreningens formål.

Betegnelsen «forn sed» (norrønt: forn siðr) dukker opp i kristenmiddelalderlitteratur som en motsetning til «ny sed» (norrønt: nýsiðr), altså kristendom. «Forn sed» henspiller derfor på førkristen tro og praksis, og kan oversettes til moderne norsk som «gammel skikk».

Les mer om FSN på www.forn-sed.no

Bidragene til NI Heimer representerer den enkelte skribents egne meninger – og gjenspeiler nødvendigvis ikke FSN holdninger, med mindre det er undertegnet av styret. Innsendte tekster og bilder er bidragsyters åndsverk og eiendom. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere innlegg og opplyser om at skrivefeil kan forekomme.

Innhold

Lederens hilsen	04
Kriseveileder	06
Begbyfeltet del 2	07
Respons	10
Robergtrollet og revnen i Roberget	11
Kjære medlem!	16
Referat årsmøtet	17
Budsjett og årsmelding	19
Bidragstyttere og kontaklinformasjon	21
Aktivitetssider	22

Redaksjonen

Nytt år, nye muligheter. To nye utgaver av Ni Heimer er i produksjon. Sommerutgaven, som du holder i hånden nå, inneholder blant annet et eventyr som ble publisert i en avis på 1800-tallet. Dette er et klassisk lokalt eventyr, og vitner også om overgangen mellom det norrøne og kristendommen: Her er det ganske tydelig lagt til en kristen bit som en endelig frelse fra trollet, selv om eventyret godt kunne sluttet før det. Og det har det vel kanskje også gjort en gang?

Vi får et nytt besøk av Osjords kunsteristiske tolkning av Begbyfeltet. Det er artig å se andres tolkninger, og jeg synes det er et spennende prosjekt. Og så får vi alle gjøre opp våre egne meninger.

Som vanlig inneholder sommerutgaven referat fra årsmøtet. Her ble det bestemt at vi skulle ha et nytt verv, og dette kan du selvfølgelig lese mer om videre i bladet.

Denne gangen holder vi også en konkurransetrekning. Det kan du lese om på aktivitetssidene.

Jeg håper alle våre medlemmer får en god sommer, og at vi får akkurat passe med regn. Det er vel flere enn meg som husker sist sommer med gru.

God lesning!

Skade Villtokt

Forside: Frigg. Foto: Ivar L. Hille

Bakside: Nornene. Foto: Ivar L. Hille

Lederens Hilsen

Et nytt spennende år for Forn Sed Norge har kommet godt i gang. Vinteren har sluppet sitt tak for denne gang. Jeg håper det står bra til med alle våre medlemmer og deres nære. Vi har hatt et vel overstått årsmøte i Lillestrøm. En viktig sak som ble drøftet var ny lov om trossamfunn som ventes å komme til neste år og hvordan vi best mulig kan tilpasse oss de forespeilede endringene som kom under høringsforslaget. Det blir en utfordring hvordan vi skal søke om støtte videre når kravet blir 500 medlemmer over 15 år og vi er i overkant av 100. Men det ser ut til å bli en mulighet til å søke sammen med et annet trossamfunn og likevel beholde våre vedtekter og styre i en overgangsfase til vi blir store nok til å stå alene igjen. Vi er derfor i en prosess hvor vi kommuniserer med andre trossamfunn om samarbeid og mulige løsninger. Det vil være et krav om at vi har noe til felles med dem slik at monotekistiske trossamfunn ikke er aktuelle, mens de med hedenske røtter liknende verdisyn er mest i fokus og der er det ikke veldig mye å velge i. Men så lenge vi finner noen som vi kan ha et godt samarbeide med om søknaden om tilskudd skal det gå bra. Det finnes noen som inkluderer åndevesener og spiritualitet i naturen på liknende vis som oss. Vi er i positiv dialog med Sjamanistisk forbund. Temaet vil også bli drøftet med Bifrost og Holistisk forbund. Så vil medlemmene få lov til

å bli hørt når dette temaet kommer opp igjen på årsmøtet neste år.

Et annet viktig tema som ble tatt opp var sjelesørging og kriminalomsorg. Det er fra tid til annen dessverre noen som kommer litt på kant med loven og må sone fengselsstraff. Det er da vanlig at trossamfunn stiller opp og har noen til fengselsbesøk som et alternativ til fengselspresten. Det er også behov for å besvare brev fra innsatte. I tillegg ønsker vi å ha noen som kan gi trøst og annen støtte ved dødsfall i familien, depresjoner og folk som sliter med selvmordstanker eller andre psykiske utfordringer. I det siste har F. eks tv-serien 13 reasons why gjort selvmord blant unge til et aktuelt nyhetstema. Serien kom samtidig med en betydelig økning i selvmord i USA. På årsmøtet ble det vedtatt at vi skal satse på et nytt verv som kriseveileder i FSN som kan være til støtte for medlemmer med de ulike problemene over. Jeg gratulerer Skade med den første som skal få utvikle seg i denne rollen og vi ser frem til at hun gis den kompetansen det krever gjennom kurs og veiledning.

I etterkant av årsmøtet har vi hatt et fint vårblot i Mysen. Det var sol og fint vær på det landlige området med gravfelt hvor vi hadde blot og sosialt samvær. Et litt spesielt skue møte flere av de ankomne til Mysen inkludert meg selv. En stor søyle av røyk stod oppover på den klare

himmelen. Et hus hadde tatt fyr og brant ned da vi kom. Heldigvis var det ingen som omkom. Med den siste brannen i katedralen i Notre-Dame frisk i minnet fra nyhetssendingene og dette synet fikk jeg en viss følelse av at ragnarok kom nærmere. Men det ble snart ristet av meg etter noen hyggelige samtaler i solskinnet og smaken av nygrillede pølser. Etter blotet har jeg vært en tur innom Ålesund med hurtigruten og sett både flotte fjell og fjorder, men også mye norsk kulturhistorie. Ålesund er en by i jugendstil fra tidlig 1900-tallet. Jeg var på et museum der (Jugendstilsenteret) og så på kunst og møbler i jugendstil. Det var positivt overraskende å se hvor mye som hadde norrøne motiver. Et lite vikingskip til pynt fra denne perioden med ulike farger i glass var satt til en verdi av 100 000 kr. Jeg legger ved et bilde av en flott stol på museet jeg ønsker å dele med dere til inspirasjon. Det minner meg om at «høvdingstolen» blir ledig til neste år da forstander er på valg. Men først får vi nyte sommerhalvåret. Som vanlig blir det sesong for bryllup og Jeg ser frem til nye norrøne vigsler vi skal utføre. Dere får kose dere i naturen og med et nytt Ni Heimer.

Ha godt år og fred!

Hilsen

Ivar L. Hille

Leder, FSN

Stol i jugendstil med norrønt motiv fra Jugendstilmuseet. Foto: Ivar L. Hille

Kriseveileder

Av Skade Villtokt

Som Ivar nevner i Lederens hilsen, så ble det besluttet å satse på et nytt verv under årets årsmøte. Først av alt vil jeg takke for tilliten. Det er spennende å utvikle et nytt felt i vårt trossamfunn. Jeg er heller ikke alene om å gjøre det. Ravn Villtokt vil være med på å legge grunnlaget. Jeg håper på å ha flere med meg i tiden fremover som ønsker å gi en støttende hånd til andre. I løpet av året skal vi også på kurs i psykososial førstehjelp i regi av Røde Kors.

Hva kan så en kriseveileder gjøre? Vel, det er under utvikling. Vi må definere rollen ut i fra hva medlemmene trenger. Kriseveilederen kan gi støtte i sorg, hjelpe til med gravferdsplanlegging og utføre gravferdsritualet, hjelpe til med utfylling av viljeserklæring, ha kontakt med innsatte i fengsel, og ellers være en støtte der det trengs. Vi har ingen utdanning innen feltet, men møtes som mennesker. Vi har en etisk taushetsplikt. Det vil si at vi ikke har en lovfestet taushetsplikt (slik som f.eks. en lege), men at vi likevel pålegger oss en av etiske grunner.

Jeg ønsket å gjøre dette fordi jeg selv savnet et alternativ når en god venninne endte sitt eget liv i fjor. Det var en tung tid, og det var vanskelig å finne hjelp i sorgen. Å gå til en sorggruppe ledet av kirken var ikke et alternativ for meg personlig, og heller

ikke tilgjengelig i lokalområdet mitt. Jeg var heldig som hadde noen å dele sorgen med, men det ville vært fint med noen som ikke stod i det selv, eller var så nær meg. Vi holdt også vårt første gravferdsritual. Riktig nok etter den kirkelige. Det var leit å se at familien gjorde gravferden til noe som ikke var henne. Derfor er en god viljeserklæring viktig.

Trenger du hjelp til noe? Ta kontakt på styret@forn-sed.no og merk det med kriseveileder, så tar vi kontakt så snart vi kan.

Foto: Ivar L. Hille, Bilden på Hadeland

BEGBYFELTET DEL 2

Av Pål Osjord

Helleristningen fra Begbyfeltet opptok meg i lang tid, og det før jeg visste at de hørte til Begbyfeltet. Jeg plukket dem etter å ha googlet med søkeordet helleristninger.

For å bearbeide figurene valgte jeg en kunstnerisk vei. Jeg tenkte at ristningen kunne være skyggebilder av gjenstander som var risset i fjellet. I sist nummer av Ni Heimer hadde jeg en artikkel om en skulptur jeg laget fra feltet. Prosessen med å omforme den todimensjonale figuren til en tredimensjonal skulptur fikk meg til å erkjenne at figuren ga uttrykk for unnfangelsen. Jeg gikk videre, googlet igjen med samme søkeord og valgte en ny figur. Det var denne:

For å lage en figur som kunne stå, falt det naturlig å tolke den ene halvparten av ristningen som en

tripod. Tripod er ofte nevnt i Iliaden, den må ha hatt en spesiell betydning i oldtiden. Ved hjelp av ståltråd og sparkelmasse fikk jeg frem en figur som kastet en liknende skygge. Det så slik ut:

Den øverste del av helleristningen skapte mer bry. Hvordan skulle en slik figur se ut? Jeg brukte ståltråd og hvit festemasse. Det ga figuren et organisk preg. En del av figuren «svevde» inni en sirkel. Jeg brukte et plast-ark for å få den soppliknende figuren til å «sveve» Det så slik ut:

Denne gang sa min indre opplevelse av prosessen at det dreier seg om fødselen. Vidløftig? Åja, og jeg får la det være opp til betrakteren å tolke det som de vil.

Det er lett å se at den hvite delen representerer bekkenet. Ved å bøye «bekkenet» i forhold til tripoden, vil strikken utvide seg og gjøre den midtre sirkelen større, utvide seg, slik det skjer under fødselen.

Hva tripoden angår har jeg farget de tre beina i rødt, gult og blått. De tre bein er de tre røttene i Yggdrasil. Da du ble født sa de tre nornene, Urd, Verdande og Skuld, hvordan ditt forhold til de tre røttene har vært i tidligere liv, hvordan de vil bli i dette, og hvordan det vil gå i fremtiden. Nornenes spådom kan du selv etterprøve når du bare blir klar over hva de tre røttene er i ditt liv.

Den roten jeg har merket med gult er stoffskifte og alt det fører med seg. Hvordan har du det med mat og

drikke? Vil du vite hvordan norrøne guder vil det skal være, er det bare å lese i Håvamål.

Den røde roten er forplantningen og alt det fører med seg av lidenskap og lengsel. Hva er ditt forhold til dine drifter? Er det du som er herre eller styrer driftene deg? Vil du vite noe om hvordan gudene ser på det, kan du fordype deg i Frøy og Frøya-myten. Frøy sa fra seg sitt gudommelige liv for å forene seg med jotnene, altså den fysiske tilværelse som du er i nå. Frøya har en lengsel mot sin ektemann Od som er på en evig reise. Har vi ikke alle den lengselen i oss?

Menn kikker på kvinner og kvinner kikker på menn og Frøyas lengsel våkner og lister seg rundt hjerteroten, som vi kaller forplantningen. Frøya er forent med både Loke og Odin. Loke kan lokke deg på vidvanke. Friste deg til en ferd i Jotunheim eller til en tur opp i Odins store høyder og der friste deg til å sette deg i Odins høysete

Lidskjalv. Der kan du se all verden, og passer du deg ikke kan du fra høysetet styrte like ned i Jotunheim og forene deg med Frøyasbror Frøy og hans skjebne. Nå, ja, du er der allerede.

Den blå roten er din bevissthet, både om verden og om deg selv. Hvordan har du det i din tenkning? Kaos? Tenker uten med og mål? Eller har du forenet deg med runenes kraft og årstidenes gang? Vil du vite hva gudene vil deg, ja oss alle, må du studere de norrøne myter og lete etter det som er bak ordene. Tanken kan liknes med vannet. Vannet kan renne, det kan buldre, det kan hule ut fjell, men det er først når det er helt, helt stille at det speiler himmelen.

Det er interessante spørsmål som dukker opp. I det indre og i det ytre: Hvem laget ristningene og når. Hvorfor gjorde de det? Ville de fortelle sine samtidige noe eller la de rett og slett igjen en beskjed til oss etterkommere? I så fall har jeg erfart at en kunstnerisk bearbeidelse gir både svar og flere spørsmål enn en akademisk tilnærming til helleristnings-fenomenet gir. Har ikke den akademiske verden kjørt seg fast i bestemte, vedtatte sannheter? Vedtatte sannheter kan være faste holdepunkt, men det kan også være en stengsel. At helleristningen er fra bronsealderen, er en slik vedtatt sannhet. At de er risset inn i en seremoniell sammenheng er en annen vedtatt sannhet. Det virker

også som en vedtatt sannhet at mennesker i oldtiden hadde primitive forestillinger og skapte tegn og symboler ut fra sitt eget sinn. De betraktet den strevsomme, fysiske verden de levde i, og brukte det vi kaller fantasi.

Når oldtidsfunn granskes får man mistanke om at så ikke er tilfelle. Pyramider, monumenter i steiner som fortidens mennesker ikke hadde teknikk til å forme eller flytte. Stonehenge er et av mange eksempler. Min oppfatning er at helleristningene må sees i sammenheng med andre uforklarlige oldtidsfunn og at de er laget av høyerestående vesen med en innsikt i livets gåter som overgår det vi mener å vite i dag.

Respons til: Posjord@gmail.com

Pssst....

Västanå teater i Sverige viser i år teaterforestillingen «Eddan».

Forestillingen er basert på den poetiske Eddaen.

Sceneversjonen er skrevet av Jon Fosse, regi av Leif Stinnerbom og originalmusikk er av Magnus Stinnerbom.

Respons:

Til «De uforklarlige» Ni Heimer #2/18

Kjell O. Foss skriver:

For meg symboliserer helleristningen beskrevet i artikkelen på side 6 i Ni Heimer/2-2018 Sol, Måne og mennesket. Sola er den store sirkelen, månen er den lille sirkelen, og mennesket ligger flat i ærbødighet foran disse. Denne tolkningen baserer seg på at Sol og Måne var meget viktige krefter i naturen.

Det siste man bør gjøre er å tolke gamle symboler ut fra vår kultur. Etter det jeg fant på internett var ikke kunnskapen om at sædceller befruktet eggceller for å lage nye individer kjent på den tiden helleristningene ble laget. Hvis historien sier noe annet, håper jeg at redaksjonen kan skrive om dette.

Ideen om å lage en 3-D figur som vil gi et skyggebilde likt helleristningen er veldig god. Selv om helleristninger er to-dimensjonale, så hadde menneskene som laget de en like god 3-D opplevelse som vi mennesker har i dag. Det er interessant å forestille seg hva de som laget figurere så på i terrenget for å få ideen til figurene.

Hvis man snur skyggebildet på side 7 på hodet, ser vi at det kan forestille et hjortedyr som stanger til Sola, slik at den triller over himmelhvelvingen.

Det som er sikkert er at mennesker på den tiden levde i et mye nærmere forhold til naturen enn det vi gjør i

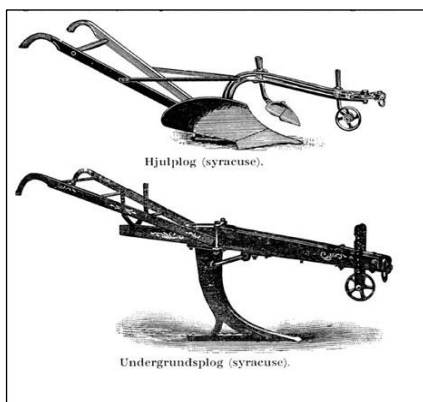
dag. Derfor må tegningene tolkes ut fra hva folk så i naturen da de trodde at alt ble styrt av gudene de trodde på.

Eller det var en pappa som risset inn en fin figur som ikke hadde noen annen funksjon enn å lage noe fint for for sitt barn.

Roar Holte skriver:

...det er en plog, til å pløye marken

Og legger ved bildet:

Responsen er gjengitt med samtykke fra innsender og artikkelforfatter

Robergtrollet og revnen i Roberget

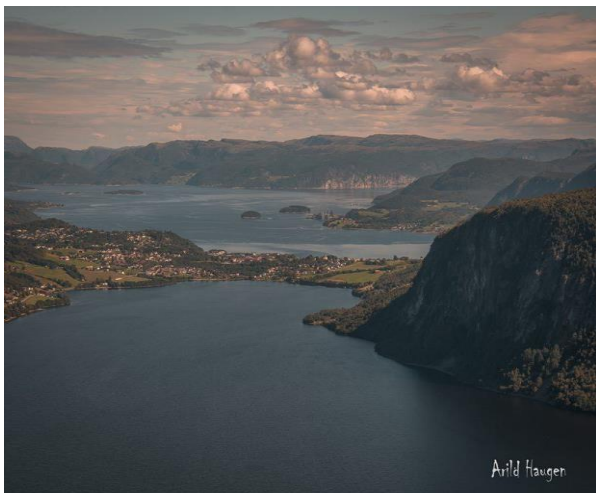
*Ukjent forfatter, bearbeidet av Anne
Elisabet Sinnes*

Rovatnet i Hemne ligger midt i den vakreste delen av bygda. Rundt om ligger flere vakre gårder, noen på flat mark, andre i svakt hellende terreng. Kun cirka halvannen kilometer av øststranden er ubebodd, og her rager Roberget høyt til værs. På nord- og sørsiden ligger gårdene Roøyen og Sinnes, og mellom gårdene på vannets vestside ligger Prestegården Strand, omtrent midt overfor berget.

Roberget er et vilt, skrekkinnjagende fjell, sett fra vestsiden. Det henger mer og mer utover, jo høyere det bærer til værs like opp til dets høyeste kam, og når man ror tett ved bredden, henger fjellkammen like over båten.

En gang skal tolv mennesker ha omkommet her, ved at en stor stein, eller et fjellstykke, løsnet og falt ned på en båt som rodde under og knuse både båt og folk. Hver vinter kan man se store og små fjellstykker falle ned på isen fra fjellet. Mange slår gjennom, og gjør isen hullete langt utover. Så det er alltid farlig å ferdes på vannet nær denne fjellveggen.

Oppe på Roberget er kammen aldeles flat et godt stykke innover, og når man legger seg på ryggen og henger beina utover, henger de i fri luft over spranget. Men et stykke innpå skråner det jevnt av, så det til sist dannes et lavlende, eller en bred dal, som går

Bygda Hemne, med Roberget til høyre i bildet. Bildet er tatt fra Leneshatten. Foto: Arild Haugen

tvers over fjellet. Her ligger et lite vakkert vann midt i dalen.

Når man kommer til Storoddan sjøveien, en gammel norsk mil fra Kyrksæterøra, eller man kommer landeveien sørfra opp Vinjeleitet, fra Søvassdalen nedover til gården Gravdal, eller nordfra Hemneskogen og på Dalemskjølen, kan man se det ville Roberget rage høyt til værs som en veldig jette.

Mellom Rovatnet og fjordbunnen går et høyt skeid fra østre li inntil midt i dalen, hvor det på dets høyeste punkt faller tvert av i noen høye, meget bratte leirmæler. Ytterst på disse ligger det på det høyeste punkt, bygdens hovedkirke, som sees mot himmelen, enten man kommer nordfra, eller sørfra. Tett under mælene går Søa på cirka halvannen kilometers vei fra vannet til fjorden.

På dens vestside er terrenget lavt hellende mot elven og fjorden, og her ligger grenda Vitsø, ved Sjøa, som er navnets opprinnelse. Østenfor elvemunningen ligger strandstedet Kyrksæterøra på en lav slette.

I Roberget bodde det i riktig gamle dager et forferdelig troll som holdt bygda i evig dødsredsel. De forårsaket mange ulykker på både folk og fe, når det ble sint, og ble det til gangs fortørnet på noen, tok det og spiste ham levende, med klær, sko og alt han ellers hadde på seg. Mange mennesker kom på denne måte ynkelig av dage.

Trollet ferdes kun ute i mørket, og folk måtte da vokte seg vel for å komme i dets vei, eller fornærme det på noe annen måte. Når det dro ut om kvelden, kunne man på den andre siden av vannet se et umåtelig stykke av fjellveggen åpne seg, og trollet komme frem i åpningen. Det lyste da ut derfra som av hundre svære bål, og man kunne på de fjerneste høyder se å tre ei synål. Før det satte av sted, drakk det rikelig av vannet. Det la seg da på magen over dørstokken til sin bolig, og strakte overkroppen ned så trynet nådde vannet. Så åpnet det gapet, og drakk så store strømdrag gikk i vannet, også fra vannets fjerneste bredder. Det skvulpet, duret og suste som av veldige fosser. Strømbølgene gikk høyere og høyere, jo nærmere det kom det forferdelige trynet, som om vannet brølte av

stigende angst og redsel, og fra svelget hvor det rant inn og lød som sterke drønn.

Så veldig var denne drikkingen, at det store Rovatnet derved falt betydelig, og Sjøa gikk nesten tør. Men over natten og dagen steg det igjen til den vanlige vannstand. Da trollet endelig var utørst, skrumpet det seg sammen og reiste seg, kunne man se dets belg avtegne seg mot de veldige bål som en umåtelig svær ballong. Dermed steg trollet med et voldsomt brøl ut av fjellet, luffet bak det og dannet et dypt mørke over bygda. Med gru avventet de hvor det ville ta veien, og hva som ville komme.

På Rustlia i Hemneskogen bodde en usedvanlig fager jente ved navn Gudrid. Hun var så fager at ingen hadde sett hennes like, og alle guttene var så forgapt i henne, at de ble stående og bare måpe da de så henne. Men hun var forlovet med Styrkar på Dalheim, en fager og rask kjempe, og hun ensat ingen andre.

Rustlia kan ikke sees fra Roberget, og da Gudrid kun var fremme i bygda om dagen, når trollet ikke var ute, hadde hun lenge unngått å bli sett av det. Men en høstaften hadde trollet stilt seg på Dalemsfjellet. Han speidet rundt om, og da det med sine ildøyne så bedre i mørket enn noe menneske ved lysets dag, kunne det se alt på gårdene rundt om. Da så Gudrid akkurat i det trollet stirret mot Rustlia

gikk med en av sine piker til stabburet, fikk trollet se henne. Det skapte seg da om til en fager mann, og kom inn i stuen hvor Gudrid i det samme kom tilbake. Trollet søkte nå å besnære henne. Men hun viste det stolt tilbake, så ble styggen vred og dro bort med mange trusler.

trollet som igjen hadde gjort en ulykke. Og at Gudrid var i Roberget.

Det ble en stor sorg, ikke bare i Rustlia og på Dalem over dette, men også over hele bygda, da Gudrid var likeså god og kjærlig som hun var fager, og derfor elsket av alle.

De fikk også snart visshet om at

Gudrid var i Roberget. Fordi når fjellet åpnet seg for trollet, kunne man fra gårdene midt imot se mot veggene og se en kvinne, med sitt lange hår hengende nedover ryggen og hoftene, fortvilet strekke armene frem som i bønn om hjelp.

Styrkar på Dalem hadde en gang en styrkeprøve med Thor vist så svære krefter, at guden hadde

forært ham et langt sverd, som kunne kløve både stein og stokk, og alt annet det ble brukt på. I tillit til denne gudegaven og sin veldige styrke svor at han skulle befri sin forlovede, og hevne seg på trollet. Det gjaldt da kun å komme nær det uten å bli grepet og spist. Men det var ingen lett sak fordi trollet nok fryktet at man skulle lure seg innpå og befri den savnede jomfru.

Dog fant Styrkar råd. Han dro ut i bygda, og ba alle kvinner spinne ham et visst mål tykt, sterkt tau hver. Da

Rustlia sett fra Dalemsfjell Foto: A. E. Sinnes

Ingen ante at dette var Robergtrollet. Men man var stadig på vakt mot denne mann, som man trodde ville komme tilbake med stort følge for å hevne seg. Således gikk en tid.

Men så en aften da Gudrid igjen skulle gå til stabburet, denne gang alene, ble hun borte uten at hun var å finne noen steds. Og da det ryktes at folk som denne aften hadde vært i Rustlia hadde sett trollets ildøyne lyse fra Dalemsfjellet, skjønte man at det var

dette var gjort, samlet han taustykkene, og bandt dem sammen til et umåtelig langt rep. Dermed samlet han mange av sine nærmeste venner, som han behøvde, og dro med disse og taurullen opp på Roberget i det samme dagen var på hell.

Da det begynte å bli mørkt, lot han seg fire ned fjellsiden mot det stedet som pleide å åpne seg for trollet. Akkurat i det han kom ned, gled fjellveggen til siden, og trollet kom fra som sedvanlig. Det var nære på det gikk galt. Trollet snuste og snøftet, for Styrkar kunne se det, og skrek at det var mennesker i nærheten. Det kjente det på lukten. Snart stakk det hodet ut og så seg om, men heldigvis ikke oppover, hvorfra det nok ikke tenkte at mennesker kunne komme. Da det imidlertid intet så, beroliget det seg og tok på å legge seg ned som vanlig for å drikke.

Nå lot Styrkar seg ved det forut avtalte rykk i tauet fire lengre ned, trakk sitt gode sverd og akkurat i det trollet hadde fått lagt seg til rette og begynte å strekke overkroppen og hodet ut, hugg han til så sverdet skar halvt over på det som en rørstilk, og gikk inn i berget like til festet. Hodet falt ned i vannet så store bølger slo mot breddene, mens trollet ble liggende tilsynelatende livløst. Styrkar gikk inn i fjellet, hvor Gudrid under voldsom hulk kastet seg i hans armer.

Så bandt han henne fast i seg selv, og lot seg heise opp igjen med henne.

Det ble glede over hele bygda over denne vellykkede redning, og snart holdt Styrkar bryllup med Gudrid. Han ble en rik mann, og de levde lykkelig alle sine dager. Men han måtte flytte til en annen bygd fordi Gudrid ikke mer tålte å se Roberget. Hun husket da altfor levende de kvaler hun hadde lidd der inne.

Trollets hode fløt ned til elveosen. Det var så stort at ingen flom kunne føre det nedover elven til sjøen, og ble liggende lenge og utbrede stank. Da denne stanken til sist ble så forferdelig at folk og fe som kom i nærheten, døde som fluer i giftskål, måtte Styrkar en vinter mens hodet var spekt, hentes til for med sitt sverd å kløve hodet i så små stykker at de kunne kjøres bort og graves ned.

Trollet selv ble imidlertid liggende i åpningen, det vedble å gape og lyse da det var mørkt. Om dagen kunne man intet se. Men kroppen råtnede ikke, og med angst og gru så man at litt etter litt vokste det hode på den avhuggede halsen. Etter et år var det fullvokst, og en aften den neste høst forskrekkedes man ved å høre det gamle brøl fra fjellet og at trollet sto oppreist i åpningen.

Så drakk trollet verre enn noensinne, det var jo lenge siden sist, og deretter tok det på ny opp sine andre vaner. Men røve jenter gjorde det ikke mer.

Det var siden tvert imot redd for kvinnene, da det fullt og fast trodde det var Gudrid som hadde sneket seg bak på det og hugget hodet av det. Derved kunne man bedre berge seg for trollet enn før. Men slemt nok var det likevel.

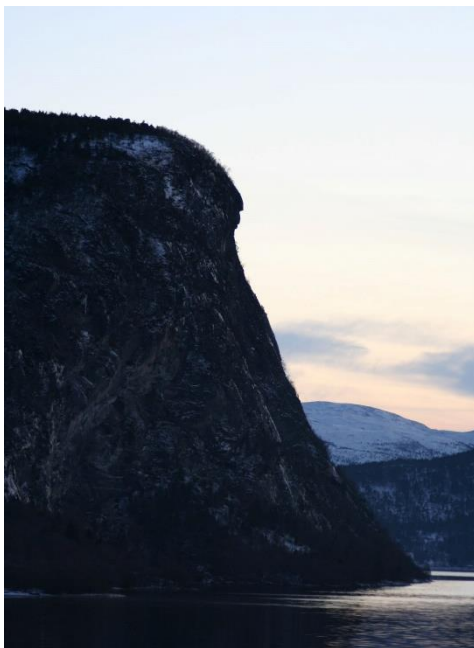
Således gikk århundrer, inntil kristendommen innførtes i landet, og da også her i bygda. En kirke ble nå bygd på Skeid, og en prest nedsatt på Strand, tvers overfor trollets bolig. Dette ble trollet rasende over, og prøvde å spise presten. Men denne lot seg ikke spise av et troll. Han slo korsets tegn mellom seg og trollet, og formante trollet opp på toppen av Roberget, hvor det et helt år måtte sitte bundet med de lange beinene sine hengende utover fjellveggen.

Da forløsningens time slo, og det kunne røre seg, grep det i raseri av det lange fangenskap og sin avmakt overfor presten fatt i fjellkammen og rystet den. Den sprakk tvert av et stykke innpå. Deretter brølte det en skrekkelig forbannelse ut over bygda og forkynte at revnen i fjellet litt etter litt skulle åpne seg. Inntil partiet utenfor tapte balansen, og styrtet i vannet. Vannet skulle overskylle alle sine bredder, ødelegge gårdene rundt om og rive Skeid-mælene med kirken og alt omkring den bort. I dette skulle dalevende prest stå på prekestolen, og kirken være full av folk. Hundrevis mennesker og dyr skulle derved gå til grunne.

Men presten manede trollet bort for alle enger, så man aldri mer har sett eller hørt noe til det. Likevel vil trollets forutsigelse en gang gå i oppfyllelse. Revnen i Roberget blir stadig bredere, og stadig blir fjellet mer utoverhengende.

Kilder:

08.12.1898 Trondhjems Adresseavis.

Roberget i profil, som nesten ser ut som et troll fra bygda. Foto: A. E. Sinnes

Pssst...

Har du hørt på NRK radios «Museum»? Programmet ligger også som podkast på radio.nrk.no og Spotify. Her kan du lytte deg igjennom mange år med programmet, som tar for seg temaer innen historie.

Kjære medlem!

Forn Sed Norge ønsker seg flere aktive medlemmer. Det er mange måter å være aktiv på. Aller hyggeligst er det kanskje å være på blot. Av og til når jeg snakker med folk, så sier de at de ikke tør fordi de aldri har gjort det før – blotet med en gruppe. Så til alle dere med slike tanker, vi er vant med nye. Vi snakker gjerne om hvordan vi holder blot, både i forkant av blotet, eller om du møter opp litt før på blotet. Alle har vi vært nye en gang. Vi har som regel et måltid etterpå også, dette er gratis om ikke annet er skrevet i invitasjonen. Vi ønsker å gjøre terskelen for å være med så lav som mulig. Og kanskje vil du være vertskap for et blot selv?

Det betyr ikke at du må holde seremonien selv, om du ikke vil. Alt du som vertskap trenger å gjøre er å finne et passende sted å holde det, og å finne på noe å spise. Forn Sed Norge dekker kostnadene etter avtale.

Årsmøtet er også et viktig møte å delta på. Det er her du som medlem best kan være med på å forme fremtiden til Forn Sed.

Og som alltid blir vi glade for artikler, bilder og innspill til Ni Heimer!

Husk også å oppdatere oss på bosteds- og epostadressen din. Da får du invitasjoner til blot, viktige beskjeder, og ikke minst Ni Heimer!

T-skjorter

Den grønne har kun trykk foran, den sorte har trykk foran og bak (bilde 2 og 3)

Størrelser tilgjengelig: M-XXL og damefasong M

Bestilles ved å sende mail til:
styret@forn-sed.no

120,- + porto stk

Porto 1 stk: 35,-

Porto 2-3 stk: 75,-

Totalbeløp settes inn på
kontonummer:

5079.06.03653

Referat årsmøte Forn Sed Norge 23/2/19

1. Tilstede: Ingvild Linnea
Bråthen, Audun Mehl, Ivar
Lindtvedt Hille, Ine Rosland,
Iris Volgin, Ravn Villtokt,
Skade Villtokt
Ankom senere: Sone Toivo
Havnå-Nilson
Stemmeberettigede: 7, 8
etter punkt 4
Innkalling til årsmøtet
godkjennes med merknad
om å være nøyer på å
kontrollere riktig utsendelse
neste år. Agenda manglet.
2. Referent: Skade. Signatur
referat: Ingvild og Ine
3. Møteleder: Ravn
4. Oppsummering av
foreningens tilstand.
Årsmelding ved Ivar.
Medlemstall øker. 117 av
131 tilskuddsberettigede.
Ønsker mer aktivitet og flere
oppmøter til blot mm.
5. Økonomi, regnskap og
dagens situasjon og budsjett.
Mindre overskudd enn
tidligere. Noen rettelser må
til på regnskap. Ine korrigerer
fortløpende i dag.
Sone ankom 11.53
Postboks- sum i budsjettet er
feil. Rettes på stedet.
6. Godkjennelse av årsmelding
og årsregnskap for 2018, og
budsjett 2019 med
ansvarsfrihet for styret.
Årsmelding godkjent 7 av 7
stemmer. Økonomi:
- årsregnskap godkjent 7 av 7
stemmer. Budsjett godkjent
7 av 7 stemmer.
7. Valg av kasserer og
styremedlem, og
oppsummering av styrets
sammensetning. Ine og Ravn
på valg. Ravn melder seg som
kasserer, og Ine som
styremedlem. Ravn
enstemmig vedtatt som
kasserer, Ine vedtatt 7 mot 1
blank.
Oppsummering av styrets
sammensetning:
Ivar er forstander, Magnus
Mørk er sekretær, Skade er
varasekretær, Ine
styremedlem, Ravn kasserer,
Laura Andrea Alfaro Garcia
er styremedlem, Terje
Pettersen er varamedlem.
8. Innkommende forslag:
 - Vurdere kjøp av
regnskapstjeneste: Fått
tilbud fra selskap om
regnskapstjeneste fordi
selskapet ønsker å prøve
ut nytt program på et
mindre
selskap/organisasjon.
Pris: 159 kr pr. måned
for opptil 10 timers
arbeid. Utover det
ordinær pris. Votering
over kassererens
mulighet til å benytte
seg av tilbudet til
Merkantil As dersom

- ønskelig. 5 for, 2 blank, 1 mot. Godkjent.
- Strategi for økonomisk støtte ved innføring av nye regler. Må være 500 medlemmer over 15 år for å få økonomisk støtte og vigselsrett. Det kan bli mulighet for flere trossamfunn å søke samme. Vi bør forberede oss på å samarbeide med andre trossamfunn. Mulige samarbeidspartnere bør kontaktes for å få til et potensielt samarbeid. Sjamanistisk forbund har svart at de ønsker å vurdere dette. Flere trossamfunn vurderes og kontaktes. Årsmøtet gir styret mandat til å starte forhandlinger, og å legge frem forslag til samarbeidsavtaler til årsmøtet 2020. Enstemmig vedtatt.
 - Opprettelse av fengselskontakt/kriminal omsorg. I forbindelse med sorgarbeid. Opprettelse av kriseveileder. Innebefatter arbeid med medlemmer og pårørende i sorg, sykdom, kriminalomsorg, dødsfall og lignende. Skade kan stille som kriseveileder. Votering: Enstemmig vedtatt. Forn Sed Norge dekker reiseutgifter og opphold i forbindelse med arbeidet, samt aktuelle kurs. Votering: Enstemmig vedtatt
 - Oppdatering av aktivitetskalender. Vårblot: 13. april, i regi av Ravn og Skade. Sommerblot: 6. juli i regi av Ine (helgen 6.-8.), Tind. Høstblot 12. oktober, i regi av Audun, Maridalen. Vinterblot: 11. Januar, i regi av Ivar, Bærum. Årsmøte: 22. februar, Lillestrøm kultursenter 11.00
9. Eventuelt:
- Utlodding av t-skjorte i forbindelse med aktivitetsside i Ni Heimer
 - Ivar ønsker å trekke seg som forstander neste valg. Ønsker at kandidater melder seg til han for eventuell opplæring.
 - Ravn er valgt som kontaktperson for FSN i ECER

Budsjett 2019

ÅRSMELDING FOR FORN SED

Utgifter:

Internett og revisjon- 10000

Post og utsending av Ni Heimer -
10000

Postboks- 1200

Møter og sammenkomster ca. 20000

Utstyr(hov) 10000

Styrehonorarer: 20000

Overføring eiendomsparing: 22000

Sum 93200

Kommunale og statlige overføringer
ca 110000

Balanse ca + 16800 Skal spares

Vinterblotet ble avholdt 13. januar på
Kalvøya i Bærum.

Årsmøtet ble avholdt 24. februar på
Sandbakken i Østmarka.

Et medlemsmøte er avholdt 27. mars i
Bærum.

Vårblotet ble avholdt 14. april ved
Storsand på Hurum.

Sommerblotet ble avholdt 21. juli på
Kalvøya i Bærum.

Høstblotet ble avholdt 20. oktober på
Hadeland.

Et styremøte er avholdt 19. desember
i Bærum

To Ni Heimer nyhetsbrev er utgitt.

En vielse er utført i Røyken 28. april.

Et norrønt ungdomsritual ble utført i
Bodø 18. august.

Laura Andrea Alfaro García og Ivar L.
Hille representerte FSN på
lanseringsfesten til Uenighetens
fellesskap-prosjektet 20. november
etter fullført filmopptak til prosjektet.

Skade og Ravn Villtokt representerte
FSN på European Congress for Ethnic
Religions (ECER) 19. – 22. april i Roma.

FSN hadde 117 tilskuddsberettigede
medlemmer av 131 registrerte i 2018.

Dette skjer 2019:

Sommerblot: 6. juli, Tind i Telemark
(helgen 6.-8.)

Høstblot: 12. oktober, Maridalen

Vinterblot: 11. Januar, Bærum

Årsmøte: 22. februar, Lillestrøm
kultursenter kl. 11.00

Velkommen til hyggelige og sosiale
blot!

«Balders død» er et av seksten tre-relieffer av kunstneren og trehoggeren Dagfin Werenskiöld. Hans «Frigg» Og «nornene vanner Yggdrasil» på forsiden og baksiden av bladet kan ses ved Rådhuset i Oslo, sammen med de andre seksten relieffene. Foto: Ivar L. Hille

Bidragstere:

Ivar Lindtvedt Hille

Er en engasjert åsatroer og far som er glad i familielivet. Han har mastergrad i viking- og middelalderkultur fra Universitetet i Oslo, og jobber til daglig med arkiv. Ivars hovedinteresser er norrøn tro, historie, naturvern, trening og film. Han ble valgt til leder i FSN ved årsmøtet i 2011, og gjenvalgt i 2014 og 2017.

Skade Villtokt

Er hobbykskribent med en forkjærlighet for historie og norrøn religion. Hennes øvrige hobbyer er lesing, Black metal og friluftsliv. Hun bor i Østfold sammen med sin kone, og har vært aktiv i Forn Sed Norge siden 2012 med flere verv.

Pål Osjord

Er pensjonert kunst og håndverkslærer fra Steinerskolen. Han er utdannet ergoterapeut og har erfaring fra psykiatri og slagrehabilitering. Liker å sammenlikne myter, kognisjon og åndsvitenskap. Han reflekterer mye over fortidens gåter og bruker kunstuttrykk som skrijving, maling og skulpturering i sin bearbeiding av de utfordringer han støter på.

Anne Elisabet Sinnes

Bor i Hemne med mann og to barn. Jobber på Wacker Chemicals Norway AS Holla Metall, og er leder i Hemne Historielag. Er interessert i det naturen har å by på av naturopplevelser, urter og planter og gammel historie, spesielt lokalt. Slektforsker, og opptatt av at forfedrene skal bli husket gjennom fortellinger og bilder.

Kontaktinformasjon:

Styret: styret@forn-sed.no

Forstander: Ivar hovding@forn-sed.no

Utenlandskontakt: Laura laura@forn-sed.no

Kasserer: Ravn kasserer@forn-sed.no

Ni Heimer: Skade niheimer@forn-sed.no

Vi trenger deg!

Ni Heimer trenger artikler for å bli publisert, og de artiklene blir i all hovedsak skrevet av våre medlemmer. Har du drevet med glima? Har du hatt en spesiell blotsopplevelse? Skriver du dikt, eller maler du? Har du noen spesielle interesser innenfor vårt interessefelt? Har du lest noe spennende om guder og vetter, og ønsker å fordype deg i det? Å skrive en artikkel er en spennende og annerledes måte å studere et tema på, og du kan glede andre ved å dele det du kom frem til etterpå. Vi vil høre fra deg!

Ønsker du å være anonym, så lover vi diskresjon.

Kontakt Ni Heimer på: niheimer@forn-sed.no

Aktivitetssider

NYHET! Vi premierer en person med en valgfri Forn Sed Norge-t-skjorte*

Det du må gjøre for å delta er å sende inn riktig svar fra denne utgavens aktivitetsside sammen med ditt navn og adresse til niheimer@forn-sed.no

Skriv også hvilken t-skjorte du ønsker dersom du vinner, og i hvilken størrelse. Du får ett lodd i trekningen per riktig oppgave innsendt. Innsendingsfrist er 1. september.

Svar på oppgavene får du i neste Ni Heimer.

*Så langt lageret rekker

Kryss:

Finn det loddrette løsningsordet

1. Sønn av Natt og Delling
2. Tors tjenestepike
3. Mor til Hel, Midgardsormen og Fenrisulven
4. Gud for buer og ski
5. Den Edda
6. Skip laget av de dødnes negler
7. Gudinne for legekunst

ORDSØK:

Ordene kan stå på kryss og tvers, og i alle retninger.

Berserker

Gyger

Midgard

Tjalve

Fjorgyn

Rungne

Ulv

Allvalde

Lebard

Fjalar

I følge Håbardskvadet:

1. Hva kaller ferjemannen Tor først?
2. Hva vil Tor betale ferjeturen med?
3. Hva heter eieren av båten?
4. Hva sier Tor at hans bror heter?
5. Hva heter ferjemannen?
6. Hvem var ferjemannen hos mens Tor møtte Rungne?
7. Mens ferjemannen hvilte hos syv søstre, felte Tor hvilken jotne?
8. Hva slags folk får Tor til seg, mens Odin får fallene jarler?
9. Hvem blir Tor angrepet av når han er austpå og verger elva?
10. Hva mener Tor at berserkerkvinnene er?
11. Hva sier ferjemannen som får Tor til å ville komme seg avgårde?
12. Får Tor ferjeskys?

